

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Oppericht 1 januari 1881

Markante facetten

Acupunctuur

door A. P. N. de Groot, arts, voorzitter
Vereniging tegen de Kwakzalverij

Acupunctuur — de Chinese dokter prikt u gezond — is echt „in”. Sinds in een of ander Amerikaans weekblad terloops werd onthuld, dat prins Bernhard zich eraan zou hebben onderworpen, hebben tal van nieuwsbladen er zich manmoedig tegenaan gegooid: Het was „hot news”.

De Telegraaf van 18 september j.l. spant wel de kroon.

Twee van haar medewerkers gaven, na een bezoek aan de Chinese arts Young Chai Siow in Londen, op indringende wijze er hun bevindingen over.

1 De verslaggever Hans Knoop meldt:

„In de tot behandelkamertje omgebouwde garage van zijn woonhuis aan Preston Road (Wembley) staat een behandelafel. Een halve meter verderop staat nog een klein bijzettafeltje, waarop een doosje met naalden ligt. Dat is alles.”

En even verderop in zijn relaas:

„De volgende dag zitten collega Gonggrijp en ik opnieuw tegenover Siow, maar nu in zijn rijk gestoffeerde werkkamer in Harley Street... De entourage is het tegenovergestelde van de dag te voren in Preston Road, maar Siow is dezelfde... Ook hier omvat de inventaris van de behandelkamer niet meer dan een tafel. Als instrumentarium zijn slechts een bloeddrukmeter en een stethoscoop aanwezig. Op de punt van de behandelafel ligt in een plastic doosje zijn „gereedschap”, een twintigtal naalden.”

Afgezien van het feit, dat hier een — welhaast middeleeuws — verschil

tussen de ontvangst van een gewone burger en een rijke particulier wordt blootgelegd, komt tevens schril aan het licht, dat de heer Siow — hij moge dan arts zijn of niet — op een onaanvaardbare wijze praktijk uitoefend. Het eenvoudigste instrumentarium, als oogspiegel, keel-, neus- en oorspiegel, apparatuur voor urine- en bloedonderzoek, microscoop, ontbreekt ten enen male.

Zijn — onfeilbare? — diagnose stelt de heer Siow derhalve zonder enig redelijk medisch onderzoek. En hij laat die doodgemoedereerd volgen door een — alle kwalen genezende — uniforme steek- en prikmethodiek! Deze werkwijze riekt naar kwakzalverij, de wonderdoenster van Standaardbuiten waar-dig.

2 De journalist Knoop geeft dan een relaas van een patiënt met pijnlijke artritis, die jarenlang van ziekenhuis naar ziekenhuis dwarrelde zonder enig succes werd geopereerd en een tweede operatie weigerde, omdat de chirurg hem geen enkele garantie op herstel wilde geven.

De heer Siow daarentegen kon weliswaar nooit 100% zekerheid geven, maar gaf 90% voor verbetering tot herstel.

't Is of je de heer Samuels met luider stemme hoort verkondigen: „Mevrouw, u heeft twintig pond kanker in uw buik, maar ik geloof u toch wel zover te kunnen brengen, dat u na drie maanden het gevaar te boven bent.”

Een — zichzelf respecterende — arts zal, onder het motto: „Bij ons kàn

alles en hoeft niets”, nooit zekerheid geven. Een kwakzalver daarentegen strooit met het begrip „gegarandeerde genezing” kwistig rond. Hij heeft da nook „de GAVE”.

3 Verder in het Telegraaf-verslag verhaaltjes over verschillende patiënten met zeer uiteenlopende, ernstige aandoeningen, die in een mum van tijd van hun — door normale artsen niet te genezen — kwalen werden afgeholpen door een acupunctuurtje.

Aan de verslaggever werd een plakboek in de hand gestopt om door te bladeren. Uit de vele artikelen erin moet men opmaken, dat de acupuncturist — min een vergevorderde kanker aan de organen of acute infectieziekten — alles heeft genezen met zijn „prik-prik-does”.

Voor doofstomheid draait hij zijn hand niet om, kanker aan de lever in een beginnend stadium wordt met succes weggeprik, slapelozen moeten na zijn kuur drie wekkers laten aflopen om eindelijk eens wakker te worden.

Het kenmerk van alle kwakzalvers is, dat zij steeds met stapels dankbetuigingen van talloze dankbare genezen klanten schermen.

4 „Het bezwaar tegen de Westerse geneeskunst is, dat ze veel te vercommercialiseerd is. Niet alleen de patiënt moet er beter van worden, maar ook de farmaceutische industrie moet eraan verdienen” meent de heer Siow. „Acupunctuur is geen wondergeneeskunde. Het is een puur medisch-technische ingreep.”

Na de ruchtbaarheid in Amerika kreeg hij veel patiënten, vrijwel uit heel de wereld.

Het prototype van de flegmatieke Chinees onthult — zéér bescheiden —: „Op het moment, waarop ik met u zit te praten, verschijnt op de Amerikaanse televisie een film over me, van drie kwartier. N.B.C. heeft een volledige documentaire over me gemaakt.”

Bij deze zelfverheerlijking wordt over commercialiseren — gepast — gezwegen door de vos, die hier de passie preekt.

VERVOLG OP BLZ. 44

VERVOLG VAN BLZ. 43

5 De al-genezer snoeft: „Ik begriep de Westerling niet, die zich nog steeds laat aanpraten, dat het „onwetenschappelijk” is en dus „onbetrouwbaar”. Wat denkt u dan b.v. van het aspirientje. De nadelige inwerkingen stelde men pas een halve eeuw later vast.”

In hun baanbrekende werkje „De kwakzalverij met geneesmiddelen” stelden de gebroeders Bruinsma in 1878, op pagina 103, reeds vast:

„Een overigens goed gezond man van 47 jaar leed aan rhumatische pijnen. Hij nam den 27sten Juni tienmaal salicylzuur in, te zamen een hoeveelheid uitmakende van 7 gram en voelde zich daarna iets beter. Den 28sten zweette hij sterk en was hij zeer zwak. Hij nam daarop 5 gram van het salicylzuur en meende vrij wel te zijn, toen hij echter om 4 uur des morgens van den 29sten een hevige maagpijn kreeg en stierf!

Dat middelen, die dergelijke gevaarlijke uitwerkingen kunnen hebben, ook in ons land vrijelijk door Jan en allemaal worden verkocht is tē meer bevreemdend als men let op de zeer bijzondere wettelijke voorschriften, die den verkoop van vergiftige stoffen regelen.”

Welk commentaar zou de heer Siow en met hem de gehele huidige generatie — de Overheid inclus — hebben op deze noodkreet, door onze oprichters bijna een eeuw geleden de wereld ingeslingerd?

6 De minzaam glimlachende acupuncturist merkt tegen de heer Gonggrijp op: „U bent erg vermoeid, afgemat, dat zag ik gisteren al. Uw conditie is veel slechter dan van uw vriend. Waarom zou ik u niet behandelen?”

Na een „behandeling” van 20 minuten met acht centimeter diep in het lichaam geplaatste naalden, volgde de opmerking tegen deze vriend: „Kijkt u nu eens naar zijn ogen. Die staan heel anders. Hij is veel meer ontspannen en hij heeft ook een heel andere gelaatskleur. U ziet er nou zelfs slechter uit dan uw vriend.”

Waarop de heer Gonggrijp verklaart: „Het is alsof alle vermoeidheid van mij is afgevallen, alle spankracht opeens teruggekeerd.”

En daarna: „Suggestie? Natuurlijk, dat kan best. Maar, waarom niet? Ik moet denken aan het feit, dat de medische wetenschap in de afgelopen decennia een steeds gefrustreerder belangstelling heeft gekregen voor het z.g. „placebo-effect”.”

Daar houden wij het dan maar op, mijnheer Gonggrijp.

Maar niet dan na er héél nadrukkelijk op te hebben gewezen, dat u terdege moet beseffen, dat de „medisch-technische” ingreep met acupunctuurnaalden niets meer om het lijf heeft dan welk ander placebo-effect ook!

BIJ WERKELIJKE ZIEKTE WORDT ER EEN DOELTREFFENDE BEHANDELING DOOR VERONACHTZAAMD.

Laten wij het zó stellen: u heeft geboft, dat uw vermoeidheid en afmating niet werden veroorzaakt door b.v. een pernicioze anaemie, een ernstige nieraandoening of een of ander kwaadaardig gezwel. Aandoeningen, die pas na gedegen medisch onderzoek zijn te herkennen en op z'n best door een adequate behandeling te verbeteren, resp. te genezen, maar die, onder invloed van een placebo onherroepelijk tot de dood zullen voeren.

DAAROM NIET!, mijnheer Gonggrijp. DAAROM: géén placebo, alias nepmiddel.

DAAROM: géén onbevoegden, of te wel placebo-mannetjes, die, ondanks à hun onwetendheid op het gebied van de gezondheidsZORG, niet schromen op hun klanten, waaronder ernstig zieken, wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsBEMOENIS te plegen.

DAAROM: géén arts, als die — meestal uit winstbejag en/of valse eerzucht — op on-wetenschappelijke wijze zijn eigenzinnige hersenschimmen botviert.

DAAROM: roep de Vereniging tegen de Kwakzalverij, maand-in, maand-uit, jaar-in, jaar-uit, een ieder, die ook op dit punt de Volksgezondheid zo optimaal mogelijk wil doen functioneren, op om haar — moreel èn financieel — te steunen door aanmelding voor het lidmaatschap.

DOE HET NU? nog voor het nieuwe jaar begint: WAAROM NIET?

A. P. N. DE GROOT

't Zijn de kruiden die het hem doen!

MET KRUIDEN STA je op winst, zal de 42-jarige poelier Jan Sipers in het Limburgse Elslo gedacht hebben. En hij ging „dieetkruiden” verkopen, samengesteld naar hij beweerde uit dertig verschillende kruiden. Het mengsel zou „natrium”- en zoetvrij zijn, derhalve geschikt voor patiënten, die dieet moeten houden.

„Mijn mengsel bevat kalium. Vanwege het calcium-gehalte kunnen zware nierpatiënten mijn kruiden beter niet gebruiken”. Jan Sipers, zelf hartpatiënt is tevens een enthousiast gebruiker van zijn eigen vinding, weet de Nieuwe Limburger te vermelden.

De heer Sipers heeft volgens zijn eigen zeggen zijn kruiden door het ziekenhuislaboratorium van het Sittardse ziekenhuis laten onderzoeken. „Hier werden mijn kruiden honderd procent goed bevonden. Dat hebben de specialisten mij verteld. Namen noem ik niet, maar ik kan u laten zien dat ze mijn kruiden vaak aanbevelen. Trouwens, mijn kruiden geven alleen maar smaak aan het dieet. Ik verstrek geen geneesmiddelen.”

Een medicus van het ziekenhuislaboratorium in Sittard gaf echter desgevraagd te kennen dat er in zijn afdeling „nooit kruiden van wie dan ook waren onderzocht”. Andere specialisten wensten op het verhaal van de poelier geen enkel commentaar te geven.

Ir. H. L. V. Bruckman, adjunct-directeur van de Keuringsdienst van Waren uit Maastricht deelde mee dat de heer Sipers bij zijn weten geen enkele vergunning heeft voor de vervaardiging van natrium-vrije kruiden. „Formeel is deze man strafbaar. Hij kan door zijn kennelijke onwetendheid die straf misschien nog wel ontlopen maar zijn activiteiten zijn beslist verboden.”

Drs. E. C. Bakx uit Tilburg, inspecteur van Volksgezondheid voor Brabant en Limburg, toonde zich ontdaan over het doen en laten van de heer Sipers. „Dit is kwakzalverij. Er wordt nu wel over dieet-kruiden gesproken, maar zulks was in de affaire Van de Moosdijk eveneens het geval”.

Zowel de Keuringsdienst van Waren als de geneeskundig inspecteur hebben een onderzoek ingesteld naar de kruidennegocie van de Elslose poelier.

Wat is een naturopaath?

Bij de NWP is het nog steeds al grootspraak, wat de klok slaat

IN DE KRINGEN van de N.W.P. houdt men van dikke woorden. De organisatie heette eens Ned. Werkgroep van Paranormale Genezers. Maar de aantrekkingskracht van het woordje paranormaal is voorbij. Dus werd het een paar jaar geleden „praktizerende genezers“. Ook dat is niet langer mooi genoeg, want men zoekt het tegenwoordig alom in de natuur.

„De nevenwerkingen van de techniek, in en buiten de geneeskunde, stimuleren de aantrekkelijkheid van alles wat zich als natuur aandient,“ schrijft een arts, de heer H. S. Verburgh in een artikel in Handelsblad NRC, waarin hij zijn sympathie voor de „natuurgeneeskunde“ niet onder stoelen of banken steekt (zie ook ons commentaar op deze pagina).

Iemand die dit goed begrepen heeft is Willem van de Moosdijk in het Brabantse Casteren, die de lijdende mensheid al heel wat centjes met die natuur uit de zak heeft weten te kloppen. En nu de N.W.P. Dat is nu de Nederlandse Werkgroep van Praktijzins in de natuurlijke geneeskunst...

Deze N.W.P. heeft de organisatie van zijn cursussen, die sedert 1967 te Utrecht worden gegeven, toevertrouwd aan het „Nederlands College voor naturopathie“. Vooral het woord College is natuurlijk heel mooi en het past in de dikdoenerij van de N.W.P., die, zoals men zal hebben begrepen aan de wieg heeft gestaan van dit College.

Opvallend is het gebruik van het woord „naturopathie“ en „naturopaath. Dit rare woord is blijkbaar gesmeed in analogie met „homoeopathie“ en „homoeopaath“, zonder er rekening mee te houden, dat het tweede deel van het woord afgeleid is van het Griekse pathos, het ondergaan, het lijden. Bij homoeopathie bestrijdt men, gelijk bekend, de ziekte door voorzichtige toepassing van middelen, die in normale gevallen juist de ziekte veroorzaken. Zonder ons verder te begeven in een beoordeling van de homoeopathie willen wij er wel op wijzen, dat de homoeopathen bevoegde artsen zijn — met de „naturopathen“ is dat natuurlijk allerminst het geval.

Maar op veel leken moet het indruk maken, dat woord naturopaath — van daar dat men het heeft ingevoerd. Maar met dat al zijn we nog op het oude vertrouwde spoor: de kwakzalver, die met brallende woorden op de kermis den volken kond doet van zijn geweldige prestaties, die desnoods (regen)wormen te voorschijn tovert uit de neus van een hoofdpijnlijder of het dik vertoon van onbegrijpelijke woorden en het zich aanmeten van een kwasi-geleerde status zoals het Nederlands College voor Naturopathie doet — het is in wezen precies hetzelfde. De schijn moet het gebrek aan weten verhullen.

Beestjes in de oren

VOLGENS EEN bericht van Agence France Presse is een wonderdokter in Ethiopië in korte tijd rijk geworden omdat hij zich een meester toonde in het verwijderen van „beestjes“. Kwam er een patiënt bij deze in de stad Adama wonende wonderdokter die over oorpijn klaagde, dan toverde hij na onderzoek van de oren kevertjes te voorschijn, die volgens het zeggen van de wonderdoener de oorzaak waren van de oorpijn.

Blijkbaar zijn er in Ethiopië veel mensen met oorpijn want de man kreeg een drukke praktijk. Hij verwierf grote bekendheid totdat er bij de justitie klachten binnenkwamen, dat de oorpijn ondanks de „behandeling“ voortduurde.

Een onderzoek werd ingesteld. Toen kwam uit, dat de wonderdokter de beestjes zelf met behulp van een pijpje in de oren van zijn patiënten blies. De Ethiopische justitie weet wel raad met zulke bedriegers. De man werd veroordeeld tot een maand gevangenisstraf.

NEE, DOKTER, NEE

NIET ZONDER enige gevoelens van instemming maakt de medisch medewerker van Handelsblad NRC (NRC Handelsblad)

de arts H. S. Verburgh, melding van het feit dat in september opnieuw een tweejaarlijkse cursus is begonnen in de natuurgeneeskunde. Om de veertien dagen worden op zaterdagmiddagen twee tot vijf collegies, zoals dat maar meteen wordt genoemd, gegeven.

Dat betreft o.a. anatomie, fysiologie en pathologie. Wij vrezen, dat een en ander niet eens het peil kan halen van wat over die onderwerpen wordt geleerd aan verpleegkundigen en de beoefenaren van paramedische beroepen als physio-therapeuten en heilgymnasten.

Maar de beoefenaren van paramedische beroepen wordt terdege op het hart gedrukt waar hun taak ligt en waar die eindigt. Zij zijn immers geen medici! Het grote gevaar van de „opleiding in de natuurgeneeskunde“ is, dat juist deze lessen in anatomie, fysiologie en pathologie degenen, die deze lessen zullen volgen de indruk zullen geven, dat zij er nu wel alles van weten. Het brengt hen, met andere woorden, in de gevaarlijke verleiding doktertje te gaan spelen. Al zijn en blijven ze grotelijks onbevoegd.

Wij hebben in deze kolommen al eens kunnen publiceren dat de cursisten de gelegenheid krijgen vragen te stellen en hoe die worden beantwoord. Een cursist wilde weten wat hij moest doen met een patiënt (het ontbrak de cursist blijkbaar niet aan proefkonijnen...), een oude heer, die last had van prostaatbloedingen.

Wat was het antwoord van een van de docenten van deze cursus? Neen, niet het advies om de oude heer onmiddellijk in de auto te zetten en hem naar het spreekuur van zijn huisarts te rijden. Maar wel om bepaalde kruiden voor te schrijven, kruiden, die de cursist kon bestellen bij de kruidenafdeling van de N.W.P....

Wanneer de verantwoordelijkheid tegenover de patiënten niet groter is, dan valt wel licht te raden waar zulke tweejaarlijkse cursussen op uit lopen. Moeten wij het nog zeggen? Moeten wij het woord schandelijke kwakzalverij hier nog neerschrijven?

Wij delen derhalve het optimisme van arts Verburgh niet. Nee, dokter, nee.

Kwakzalverij, ook al wordt zij gecamoufleerd met het woordje natuur, blijft kwakzalverij.

ZATERDAGMIDDAGSE ZIEKTENKENNIS

DE CURSUS voor aankomende „naturopathen“ gaf ook Dagboekancier in Het Parool (de heer H. A. A. R. Knap) enige opmerkingen in de pen. Dagboekancier kreeg namelijk de volgende advertentie uit de Nieuwe Zeister Courant toegezonden.

„Nederlands College voor Naturopathie. Op zaterdag 2 oktober a.s. begint te Utrecht een Basisopleiding in de Natuurlijke Geneeskunst voor niet-medici, met colleges in o.a.: ziektekennis, anatomie, kruidentherapie, homeopathie, dieettherapie, oogdiagnose, e.v.a., des zaterdagsmiddags ged. 1971-1973. Aan serieuze kandidaten worden gaarne inlichtingen verstrekt door bovengenoemd College.”

Dagboekancier vervolgt: Volgen adres en telefoonnummer, die ik niet vermeld, omdat ik dit gezelschap niet aan gratis publiciteit wil helpen.

Måg dat, vraagt inzender.

Ja, dit mag. De Nederlandse grondwet waarborgt de vrijheid van onderwijs. Het is een grondwetsartikel, dat steeds meer narigheid voor de gemeenschap oplevert. Het dateert dan ook uit een tijd, die uitging van inachtneming van bepaalde normen, waar men zich nú weinig of niets meer van aantrekt. De titel professor is zelfs vrij, zodat wij de malle figuur hebben gezien, dat ergens in Nederland een willekeurige meneer een „universiteit“ heeft opgericht, waaraan hij zichzelf en anderen tot professor heeft benoemd. Alleen de titels dr., drs, ir, mr en nog enige andere zijn beschermd.

De advertentie vermeldt nergens, dat zij mensen tot kwakzalvers opleidt om als zodanig praktijk te gaan oefenen, al ligt het er dik bovenop, dat dit de bedoeling is.

Eventjes vlot leren

IK ZIE ZE al bezig, deze „serieuze“ niet-medici — een onderzoek bij een soortgelijk gezelschap leerde mij, dat men daar een lagere-schoolopleiding voldoende vóoropleiding vond om „ziektekennis, anatomie“ te kunnen opdoen — mensen met eindexamen gymnasium of HBS doen daar in dagen avondopleiding aan universiteiten en hogescholen jaren over, maar dit „college“ (zo goed als de aanduiding „colleges“ misleidende naam, die aan hoger onderwijs doet denken) leert deze twee razend-moeilijke hoofdpeilers der geneeskunde die „serieuze“ (maatstaf van elastiek) kandidaten wel eventjes in een paar jaar — en dan

alléén op zaterdagmiddagen — en daarbij nog véél meer...!

(Ja, men krijgt er ook lessen in „iriscope“ (in de oogiris kijken voor het maken van een diagnose), acupunctuur, fytotherapie (toepassing van kruiden voor de behandeling van ziekten, voedingsleer, adem- en bewegingstherapie... red. MtdK.)

En dan wordt zo'n „opgeleide“ man of vrouw losgelaten op zieken. Op mensen met een hersengezwel — met een maagzweer — met de ziekte van Parkinson — met een hartgebrek — de zaterdagmiddagse „ziektekennis“ zal het allemaal wel ontdekken en met kruiden of dieet genezen, en als de ziektekennis of anatomie te kort schieten, dan zie je wel in iemands oog of hij viruslongontsteking of een

niersteen of een gewrichtsontsteking of een tumor in zijn dikke darm of aambeien heeft...

Het zou om te schaterlachen zijn om zóveel pedanterie (en dan ga ik nog maar uit van goede trouw bij allen, die zich aan zulke griezelige affaires schuldig maken) — als het niet zo doodsgevaarlijk zou zijn voor onze volksgezondheid.

Neemt u maar van mij aan, aldus Dagboekancier, dat lieden, die alles doen wat mag véél schadelijker kunnen zijn voor de gemeenschap dan lieden, die iets (of zelfs véél!) doen wat niet mag.

Alleen — „serieuze“ bladen zouden zulke advertenties moeten weigeren. Er bestaat een toezichtscommissie op advertenties voor geneesmiddelen. Kennelijk werkt deze commissie ook in deze aangelegenheid onbevredigend.

Madame Romani Somnambule vindt voorspellen van de liefde een moeilijke zaak

DIT JAAR stond op de kermis in Alkmaar madame Romani Somnambule, waarzegster van beroep. Al vierentwintig jaar lang leest zij in heel Nederland een ieder de toekomst, het heden en verleden uit de hand.

„Handleeskunde“, zegt de 44-jarige madame Romani nadrukkelijk. „Het heeft niets te maken met handlijnkunde. Dat wordt wetenschappelijk verklaard en daar heb ik niets mee te doen. Bij mij is het een gave en geen kennis. Helderziendheid is het ook niet“.

De gave van Romani Somnambule is een erfenis van vaderskant. Door de aderen van de waarzegster stroomt zuiver zigeunerbloed, weet het Noordhollands Dagblad te vertellen. In heel Nederland zijn nog slechts twee waarzeggerstenten te vinden. „Door het hoge pachtgeld gaat de lol er af en zoeken de waarzegsters het op de vaste wal“, aldus madame Romani. „De vaste wal, zo heet het voor ons als je niet meer in 'n wagen reist, maar een huisje zoekt.

Ik zou het ook kunnen doen en een praktijk beginnen en per consult f 50,— vragen. Dat doe ik niet, want ik ben in 'n woonwagen geboren en ik wil er ook in sterven.“

Het bezoek op de kermis in Alkmaar aan het waarzegstertentje was bevredigend. Of het nu druk is of niet, haast wordt er niet gemaakt. Niet voor poen. „Geld is volkomen onbelangrijk“, vindt de waarzegster zelf. „De gezondheid gaat voor alles. Op de tweede plaats komt het liefdesleven en dan pas geld.“

Voor oudere mensen heeft ze iets meer tijd nodig dan voor jongere. Dit in verband met het verleden. „De mensen geloven erin en staan er niet sceptisch tegenover“, aldus madame Romani. „Het percentage, dat zegt er niet in te geloven, is ongeveer 1 procent en ze jokken dan ook nog.“

DE SLECHTE EIGENSCHAPPEN staan in de rechterhand te lezen en de goede in de linkerhand. „Maar dat weet iedereen al dus dat kunt u beter niet schrijven“,

zegt de waarzegster.

Natuurlijk is madame Romani zich bewust van het feit, dat in een paar minuten niet erg diep op de zaken kan worden ingegaan. Mensen, die dan verder willen duiken in de toekomst kunnen zich na afloop de kaarten laten uitleggen. „Met 't handlezen kun je zien of er een sterfgeval heeft plaatsgevonden in de familie“, verklaart de waarzegster. „In de kaarten komt naar buiten wie het precies is en in welke relatie hij stond tot degene die je de toekomst en het verleden leest“.

Over het liefdesleven en huwelijksaangelegenheden kan Romani Somnambule niet veel meer zeggen. „Het huwelijkslijntje, begint steeds meer te vervagen“, zegt ze. „Vroeger stond het duidelijk afgetekend, maar nu met die vrije opvatting over de liefde zie je het niet goed meer“.

Het leven is er voor een waarzegster niet eenvoudiger op geworden. Het vertellen van de waarheid wordt moeilijk.

Helderziende Seeland voelt zich als 'n verpleegster

LEO THURING SCHREEF voor het Haagse dagblad *Het Binnenhof* een artikel over een helderziende, — een heel Haagse meneer, die f 25,— per consult rekent. Het maximum aantal zoekenden, dat op één dag over de binnentrap naar het éénmanstempeltje van helderziende A. Seeland klom, bedroeg tot nu toe 47. Maar daarna heeft hij uitgeput twee dagen het bed moeten houden. Een helderziende is ook maar een mens.

TIJDENS HET GESPREK met de journalist klikt het automatische antwoordapparaat van de helderziende in constante regelmaat.

Hij heeft vastgesteld, dat per dag tussen de 140 en 180 dolende zielen telefonisch contact met hem zoeken en dat vond hij net even te gortig. „Ik speelde de hele dag telefoonjuffrouw en de klanten kwamen niet aan de beurt. De één wilde weten, waar d'r man uithing en de ander was zijn poesje kwijt. En of meneer de helderziende maar even gauw wilde vertellen waar het beestje zich verscholen had. Ik kreeg er schoon genoeg van, want het leverde niks op.

Aanvankelijk had hij een antwoordapparaat, waarop men ook nog een boodschap voor het medium kon achterlaten. Maar met die extra-service is hij gekapt, nadat hij drie maanden lang geluisterd had naar een eindeloze monoloog vol scabreuze schuttingtaal. Sindsdien heeft hij de sterke indruk, dat het aantal normale mensen in onze samenleving beduidend geringer is dan men algemeen veronderstelt.

De jongste van het land

SEELAND IS de jongste helderziende in Nederland. Hij is nu 32 en alleen daardoor onderscheidt hij zich reeds van zijn praktizerende collega's, die doorgaans al op de rand van hun eigen toekomst zijn aangeland. „In Den Haag”, zegt hij, „zijn er misschien nog een stuk of zeven. Precies weet ik het niet, want de rij wordt regelmatig uitgedund. De meesten zijn krakepoten, die nog een extraatje bij hun A.O.W. willen verdienen. Ik gun het ze van harte, maar ik beschouw ze alleen niet als echte media.

Ik ben zelf zeven jaar geleden professioneel begonnen. Vóór die tijd deed ik het wel, maar meer voor vrienden en kennissen. Als je op een feestje was, dan hadden ze al gauw in de gaten, dat er wat bijzonders met je aan de hand was. Ik had het trouwens al op de lagere school. Ik kon precies zeggen, wie er met voetballen zou winnen.”

Veel later heb ik pas gemerkt, dat ik mediamiek was. Zo na mijn pu-

berteit trok het opeens met vlagen sterk op. Ik zag alles glashelder en dat wond me zo op, dat ik de ene zenuwzinking na de andere kreeg. Nou ja, ik hoefde er niet voor naar de psychiater hoor. Of hoe zo'n man ook mag heten. Psychiater zeg je. Hha. Je zult wel zeggen: een mooie helderziende, die niet eens weet, hoe zo'n vent heet. Maar dat heeft er niks mee te maken. Ik kan alleen maar voor anderen in de toekomst kijken. Ik zie van mijn eigen leven geen bal. Ik weet alleen, dat ik lekker draai. Ik heb mijn vaste klantjes, ik drink mijn borreltje met de vrienden. Mag ik asjeblijft tevreden zijn?”

Uithuilen bij jong broekie

HELDERZIENDE SEELAND onthult aan zijn bezoeker dat zijn leeftijd de geloofwaardigheid van zijn mediamieke nering aanvankelijk sterk heeft aangetast. „Als de klanten me boven aan de trap zagen staan riepen ze gelijk: „Hé broer, is je vader thuis?” Ze konden niet geloven, dat die blaag met dat strakke broekje en dat hippe hemd iets zinnigs kon zeggen over hun toekomst. Haha. Ik kan daar best inkomen. Ik zou me ook zwaar genomen voelen, als ik met mijn problemen bij een knul van amper 25 uit moest huilen.

Maar nou komt de grote grap: de eerste klant, die ik gehad heb, komt nog steeds bij me. Ik nam toen waar voor een helderziende in Antwerpen, die op vakantie was, ik herinner het me nog als de dag van gisteren. Die man heeft een hoop sores aan zijn kop. Zijn zaken gaan niet best en hij heeft een hele moeilijke verhouding met een dame. Van mij wilde hij alleen maar weten, wanneer zijn eigen vrouw uit zijn leven verdween. Dat is nou zeven jaar geleden en hij is nog steeds nieuwsgierig. Van mij mag zijn eigen vrouw nog even blijven.

De klanten, die hier voor het eerst komen, zijn ook altijd verbaasd, dat de gordijntjes gewoon open zijn en dat er geen rooie lampen branden. Maar beste jongen, die flauwekul heeft een helderziende in 1971 toch niet meer nodig. Al die hokus-pokus en die zogenaamde tovenarij, daar gelooft toch geen zinnig mens meer in. Een echt medium heeft die onzin

trouwens niet nodig. Die kan in een gewone leunstoel ook wel zeggen, of u nog eens met dat blonde stuk in het huwelijk treedt. Haha!”

Kristallen bollen gevraagd

„WACHT EVEN. Nou wilt u natuurlijk weten, waarom ik dan toch in de kranten advertenties zet, waarin ik om kristallen bollen vraag voor mijn verzameling? Moet ik eerlijk zijn? Goed, ik zal het zeggen, omdat ik me bij jou niet nerveus voel. Gisteren had ik iemand van Libelle bij me voor een interview en dat mens stelde zulke gemene vragen, dat ik er helemaal van ondersteboven raakte.

Goed, ik zal het zeggen. Dan steek ik eerst nog even een sigaretje op. Zo. Nou komt de waarheid. Ik vraag alleen om die kristallen bollen, omdat de meeste kranten geen advertenties van helderzienden opnemen. Haha. Zo ouderwets zijn ze wel. Maar een onschuldig tekstje van een verzamelaar kunnen ze niet weigeren. Toevallig staat erbij, dat helderziende A. Seeland die bollen zoekt voor zijn privé-verzameling en op die manier breng ik eventuele klanten toch op een idee. Die bollen neem ik dan wel op de koop toe.

Ik heb nou tachtig van die kringen, maar ik werk er nooit mee. Het duurt me te lang, het is me te inspannend. Als ik twee, drie klanten op een dag had, zou ik misschien ook op mijn dooie gemak in zo'n bol staren. Maar lieve mensen, ik moet opschieten. Ik kan me zo'n lange inwerkperiode niet permitteren. Bij mij moet het contact zonder bol of speelkaarten tot stand komen.

IK HEB OOK geen bol nodig. Ik krijg hier veel businessvrouwen, die een hoop liefde te kort komen. Je kent dat wel. De zaak gaat voor het meisje en voordat ze het weten, zijn ze oud en eenzaam. Ze komen niet bij me om een oplossing. Ze willen iemand hun zorgen voorleggen.

Ik beschouw mijn werk als een roeping. Ik ben net een verpleegster, een kunstenaar, die een schilderij afmaakt, de scherpe kantjes bijvijlt. Ik krijg hier jongens met zwaar liefdesverdriet, die me een foto van hun meisje laten zien. Dan willen ze van mij weten, of het wat wordt. De volgende week komen ze terug met een foto van een ander meisje, maar met hetzelfde verdriet. Zo'n jongen hoef ik echt niet te zeggen, dat het niks wordt. Die wil alleen maar een klaagmuur. Nou, voor 25 gulden krijg je die. Haha.

VERVOLG OP BLZ. 48

HELDERZIENDE SEELAND

VERVOLG VAN BLZ. 47

Anders ligt het met personen, waar de dood omheen hangt. Ik krijg hier een moeder met haar zoon en zijn meisje. Of het wat werd, wilden ze weten. Ik zag iets afschuwelijks in de toekomst en daarom zweeg ik. „Ziet u niks meneer Seeland?“, vroeg die moeder toen. Ik heb haar maar in die waan gelaten, want een week later reed die jongen zich met zijn meisje dood.

Honderdduizend gulden

OP DIE STOEL, waar jij nou zit heeft eens een doodsziek vrouwtje gezeten. Helemaal in het slangeleer. Die opent haar tasje en schudt honderdduizend gulden op de salontafel. Ik zeg zo voor de grap: „Is dat voor mij mevrouw? Hartelijk dank“. Waarop ze roept: „Niet zo inhalig. U kunt het krijgen, maar dan moet u wel zorgen, dat mijn man verdwijnt.“

Ik kijk haar aan en zeg: „Ik zal het leuk met u maken. Ik doe geen aangifte bij de politie, maar u moet die centjes wel rap weer in uw tasje doen, want toevallig zit hier geen persoon, die zijn geld verdient met chanteren en moorden. Ik heb allang gezien, dat u betrekkingen onderhoudt met een Afrikaans persoon, maar dat is uw eigen zaak“. Waarop dat mens antwoordt: „U bent abuis, het is geen Afrikaans persoon, het is een Turk“. Haha.

Als Seeland ziet, dat de fotograaf zijn lens op hem richt, grijpt hij nerveus een zonnebril uit zijn borstzak en zet die voor zijn cleanshaven gezicht. „Voor de familie“, zegt hij, „ik kom uit een Amsterdamse horeca-familie. Ze hebben er niks mee te maken. Met die bril lijk ik trouwens ouder.“ Hij poseert blij verast achter een vaasje babyrozen, dat hij haastig op de tafel heeft gezet.

IN VERBAND MET de grote toevloed van nieuws en commentaar waren wij helaas genoodzaakt o.a. een verslag van de televisie-uitzending over de naturopathencursus (zie blz. 45 en 46) uit te stellen. - Red.

PROJUVENTUTE
ORANJE
KALENDER 1972

Kalenderactie van Pro Juventute

TAL VAN KINDEREN hebben extra zorg hard nodig. Pro Juventute probeert die kinderen te helpen in hun groei naar volwassenheid, samen met de ouders. Met eerbiediging van ieders levensovertuiging.

Ook dit jaar organiseert Pro Juventute weer een kalenderactie. De zilveren jubileumkalender omvat dertien grote kleurenfoto's van leden van het Koninklijk Huis en een extra blad met foto's uit vroegere kalender. Landelijk besteladres: postbus 7101 te Amsterdam; postgiro 517400. Prijs f 4,75 plus f 1,— aan portokosten. (Men kan de Oranje-kalender ook bestellen in een op buitenlandse relaties afgestemde uitgave.)

VERHAAL OVER LIBRIUM WAS FANTASIE

ONDER HET HOOFD „Onverantwoord jongleren met librium“ vertelden wij in het septembernummer van ons maandblad het een en ander over een medisch student, Wiebe Braam, die in een opvangcentrum voor druggebruikers in het studentencentrum Uilenstede te Amstelveen librium zou hebben geleverd.

Naar ons thans is gebleken berust dit verhaal van a tot z op fantasie. De student had in een gesprek met een verslaggever van de Buitenveldertse Courant een en ander gefantaseerd, in de wel zeer naïeve mening verkerend, dat de verslaggever zulke dingen niet voor waar zou aannemen. Het tegendeel bleek het geval: deze vermelde in goed vertrouwen álles, met naam en toenaam.

Acupunctuur

HET IS NIET alles acupunctuur wat de klok slaat in China. Dat heeft de befaamde James Reston van de New York Times ondervonden, die in Peking Tsjoë En-lai interviewde over de Chinees-Amerikaanse betrekkingen. Hij kreeg er blindedarmonsteking. En werd geheel volgens de regelen van de kunst, maar niet volgens die van de acupunctuur, geopereerd. En met succes.

Bitter in de mond

IN HET EXPOSITIEZAALTJE bij de kruidentuin van het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem worden van tijd tot tijd tentoonstellingen gewijd aan kruiden en gewassen en hun toepassing door en betekenis voor de mens.

Een expositie die dezer dagen voor het publiek werd opengesteld, heeft betrekking op alles wat „Bitter in de mond“ is: kruiden, geneesmiddelen, dranken, gemoedsstemmingen in vele schakeringen en letterlijk tot „het bittere einde“.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaernds, Tandarts te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonnier te Haarlem; J. J. Aukema, Dierenarts te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Vice-President Arrondissements-Rechtbank te Arnhem; J. E. Buijer, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, Inspecteur van Politie te Arnhem; J. Noord te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

BLZ. 48

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.